

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: bakalářská

Posudek: vedoucího

Práci hodnotil: PhDr. Jaromír Murgaš, CSc.

Práci předložil(a): Věra Borková

Název práce: Příspěvky k filozofickému a psychologickému obsahu pojmu duše

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce, jak jej autorka uvádí na konci Úvodu, je „prozkoumání problematiky a vymezení pojmu 'duše', a to z některých filozofických a některých psychologických pojetí. To autorka vcelku dělá. Vzhledem k neúplně systematickému pojednání jsem původní název a zadání práce doporučil změnit na „Příspěvky k ..“; tomu práce také odpovídá. I takto díle ale může posloužit jako určitý základní materiál pro další následovníky ve studiu této problematiky. Původní námět BP také obsahoval otázku, zda i dnes má smysl používat pro nevěřící pojem duše, co to přináší. To se autorka pokouší samostatně zodpovědět v poslední části své práce. Plní tedy zároveň dva cíle. I vzhledem k provedení soudím, že autorka cíl napsat přijatelnou BP k tématu splnila.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Práce je sestavena a napsána ne náročně, ale docela přijatelně. Autorka v textu vhodně používá jak primární, tak i sekundární literaturu, rovněž zde samostatně uvažuje a formuluje, rovněž přijatelně, ne sice kriticky, nicméně přece jen s jistou potřebnou opatrností. Využila (skutečně) třicet vhodných zdrojů, a to v českém jazyce.

První částí - dle zadání pojednání o duši v antické filozofii - si u Platonova výkladu o duši z Faidra autorka pomáhá Špinkovým výkladem, u Aristotela a dalších myslitelů, pak již středověkých, již používá k výkladu trochu příliš učebnicové předlohy, nicméně přijatelně. Značně též užívá C. Zimmera (Jak se duše stala tělem), Toho pak pochopitelně zejména pak u výkladu duše v novověku, a to dle R. Descarta. S pomoví přehledů si poradila krátce i s osvícenstvím. Pojetí duše u Kanta, Schopenhauera a ducha u Hegela jsme metodicky vynechali jako samostatné rozsáhlé tématiky nejen pro BP. Autorka pak zreferovala i vznik moderní psychologie, do jisté míry i některé aspekty pojetí „duše“ u Freuda a Junga, prezentuje i myšlenky Franklovy péče o duši a kratince též tzv. „pozitivní psychologie“ a „psychologie zdraví“. Odtud již přechází k „modernímu pojetí duše“, kde s oporou myšlenek zejména M. Holuba, C. Tresmontanta a E. Kübler-Rosové samostatně probírá otázku, zda duše po smrti může přetrvávat. Práce není teoretická, ale některé základní potřebné prvky odborné práce průběžně obsahuje.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Práce je napsána v dobré formální úpravě, nedostatky jsou spíše drobné a příležitostné, snad kromě velkých písmen u „antiky“ (např. str. 12) a „západní civilizace“ (str. 32). Je přehledná, odkazy jsou dobré, příležitostně se vloudila chyba (např. odkaz 38 patří ke zdroji v odkazu 36, ne v 37, čili tam nepatří „tamtéž“ (str. 12).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Práce je, jak jsem uvedl, přijatelná. Autorka si jednak problematiku zčásti zmapovala, jednak – s evidentním vlastním zájmem a vlastním uvažováním i argumentací – si splnila svůj cíl „zabojuvat“ ve prospěch obhájení

současné smysluplnosti užívání pojmu – a také asi „faktické nesmrtnosti“ – duše. Ke smysluplnosti současného užívání pojmu duše nevidím ani nutnost žádat nesmrtnost duše, ani ji vůbec nijak substancionalizovat. Autorka ale zřejmě zase nevidí omezenost/podmíněnost těchto koncepcí; to je ale otázka případného dalšího rozvoje filozofického náhledu, případně vzdělání, např. i ohledně jím zpracovávaného C.G. Junga.

Práce je sice celkově odborně omezená hojným využíváním jen obecných sekundárních zdrojů, nicméně jako bakalářská práce, která prokazuje osvojení některých základních postupů práce s literaturou a zpracování tématu, je výsledek docela dobrý.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

„Duše je samopohybem“ (str. 4) asi není dobrá formulace, možná sice koresponduje s uvažováním o zvláštní energii duše (str. 36), ale to obojí jsou spíše mytické než filozoficko-odborné myšlenky, i kdyby v hávu vědeckého pojmu. Také není např. přesně formulované, že „Aristoteles rozeznává určitý druh jsoचना, který nazývá podstatou“ (str. 8); a podobných formulací by se našlo víc. K „energii duše“ jsem sám kdysi napsal článek, v němž jsem se vyslovil „pro“ možnost takového pojmu, ale jakožto absolvent fyziky musím poukázat na ani ne tak na její zachovávání jako spíše na její přeměny; hledat ji někde ve zvláštní a trvalé substanciální formě pokládám za omyl, směřující ne šťastně vědu, metafyziku a mytologii (zatímco jindy je směřujeme šťastněji).

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhově):

Dobře. V porovnání s dalšími pracemi možná i velmi dobře.

Datum: 8.5. 2014

Podpis:

